

บทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพลศึกษาและการกีฬา

การบริหารร่างกาย การเล่นกีฬาต่าง ๆ นั้นก็เพื่อให้ร่างกายมีการออกกำลังกายอย่างถูกต้องเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการ เพื่อให้ร่างกายมีความแข็งแรงสมบูรณ์ ปัจจุบันนี้มีหน่วยงานเป็นจำนวนมากที่ให้บริการและให้ความรู้ทั้งทางพลศึกษาและการกีฬาที่นอกเหนือไปจากการดำเนินงานของกรมพลศึกษาและองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย คือ

1. สมาคมกีฬา สโมสร องค์กร บริษัทห้างร้าน และเอกชน

1.1 สมาคมกีฬา ปัจจุบันมีสมาคมกีฬาต่าง ๆ ทั้งสมาคมกีฬาสมัครเล่น และสมาคมกีฬาอาชีพถึง 23 สมาคม¹ ซึ่งแต่ละสมาคมต่างก็ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปรับปรุง ส่งเสริม และเผยแพร่การกีฬาออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งในหมู่เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความสามารถด้านกีฬาทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด โดยการจัดฝึกฝนนักกีฬา จัดการแข่งขัน สาธิต เสนอแนะ จัดเผยแพร่ กติกา วิธีการเล่น และจัดคัดเลือกฝึกซ้อมนักกีฬาเป็นตัวแทนทีมชาติไทย อบรมผู้ฝึกกีฬา ผู้ตัดสิน จัดทดสอบ สมรรถภาพนักกีฬา ทหารรายได้มาใช้จ่ายในสมาคม ทั้งจัดงบประมาณสำหรับจัดการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ

สมาคมกีฬาประสบปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมาย² นับตั้งแต่กรรมการดำเนินงาน สถานที่ทำงาน ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน การจัดการแข่งขัน ซึ่งทำให้การทำงานไม่ดีเท่าที่ควร คือ คณะกรรมการของสมาคมไม่มีความสามารถและไม่มีความตั้งใจทำงาน สถานที่ตั้งสมาคมก็ไม่แน่นอน มักอยู่ในที่ทำงาน

---

¹ ส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, องค์กร, บันทึกการประชุมขอความร่วมมือระหว่าง องค์กรและสมาคมกีฬาสมัครเล่น ครั้งที่ 1/2510 (โรเนียว, 2510) หน้า 2 - 3

² สัมภาษณ์ พ.อ.อนุ รมยานนท์ นายกสมาคมกีฬาฟุตบอลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย

ของนายกหรือเลขาธิการสมาคมต่าง ๆ ประชาชนติดต่อยากมาก ค้านผู้ฝึกกีฬาของไทยนั้นมักไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร มักเล่นพวก จนไม่ค่อยผู้ฝึกที่ดีและมีความสามารถอย่างแท้จริง ผู้ฝึกไม่อาจควบคุมนักกีฬาได้ ทำให้ขาดระเบียบ การฝึกไม่ได้ผล ค้านตัวนักกีฬาเมื่อนักกีฬาไทยจะออกแข่งขันแข่งแกร่งและว่องไว แต่เมื่อเป็นนักกีฬาทีมชาติ มักอวดดีไม่รับฝึกซ้อมในหน้าที่ เทียวเตรเซาการฝึกซ้อม ไม่รักษาสภาพ ไม่เชื่อฟังคำแนะนำ จนผู้ฝึกไม่อาจสร้างความแข็งแกร่งและความพร้อมให้แก่ทีม และนักกีฬามักเป็นนักศึกษา ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัทห้างร้าน ต้องเรียนและทำงาน จึงเล่นกีฬาเฉพาะฤดูกาลแข่งขันเท่านั้น บางสโมสรไม่ยอมให้นักกีฬาของตนเข้าทีมชาติ งบประมาณแต่ละปีน้อยมาก จนไม่อาจจะดำเนินงานตามโครงการ โดยเฉพาะโครงการระยะยาวของสมาคมไม่มีเลย เพราะกรรมการสมาคมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามก็ยังมีสมาคมใหญ่ ๆ ที่ทำงานได้อย่างกว้างขวาง เช่น สมาคมฟุตบอล บาสเกตบอล และแบดมินตัน เป็นต้น

1.2 หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดตั้งสโมสรหรือสมาคมของตนเองขึ้น เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งของราชการ องค์กร บริษัท ห้างร้าน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สโมสรต่าง ๆ พยายามส่งเสริมกิจกรรมสันทนาการและกีฬาให้แก่สมาชิก³ โดยการฝึกและแข่งขันกีฬาภายในสโมสร และแข่งขันกับสโมสรอื่น ๆ นอกจากนี้ยังส่งนักกีฬาที่มีความสามารถเข้าแข่งขันในเมื่อสมาคม กรมพลศึกษาและเทศบาลจัดการแข่งขันขึ้น สโมสรต่าง ๆ มีส่วนในการจัดการกีฬาภายในประเทศอย่างมาก เพราะนอกจากเป็นศูนย์จัดการแข่งขันเองในบางครั้งอย่างเช่น สโมสรตำรวจดับเพลิง สโมสรราชวิถี สโมสรทหารอากาศ สโมสรตำรวจ เป็นต้น เป็นผู้ทำหน้าที่ผลิตหรือสร้างนักกีฬาเด่น ๆ เข้าเป็นตัวแทนทีมชาติโดยคัดเลือกจากสมาคมกีฬานั้น ๆ อีกด้วย

1.3 บริษัทห้างร้านที่ส่งเสริมการกีฬา กีฬาเป็นกิจกรรมสันทนาการที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับประชาชนในเมืองใหญ่ เช่น เมืองอุตสาหกรรม เมืองธุรกิจ ซึ่งคนส่วนใหญ่มีความ

³ สัมภาษณ์ นาวาอากาศโท อนิวัฒน์ รอดณิ, ผู้ควบคุมการพลศึกษาและกีฬา โรงเรียนนายเรืออากาศและสโมสรทหารอากาศ, 4 มกราคม 2517 เวลา 11.00 - 12.00 น.

เครียดทั้งร่างกายและจิตใจสูง เพราะงานและสิ่งแวดล้อมไม่ดี การดำเนินชีวิตที่ต้องแข่งขันกันในทุกด้าน กิจกรรมกีฬาและสันทนาการจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดลงไปได้⁴ กีฬายังลดการขัดแย้งในวงงานระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ช่วยให้คนงานรับผิดชอบงานและจงรักภักดีต่อบริษัททั้งทำให้คนงานมีสุขภาพก็สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีสมาธิที่อีกด้วย⁵

บริษัทใหญ่ ๆ ในเมืองไทยเริ่มเห็นคุณค่าของการกีฬาต่อคนงาน โดยจัดให้คนงานได้เล่นกีฬาในเวลาว่าง เพื่อผ่อนคลายความเครียด สร้างประสิทธิภาพให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ บริษัทห้างร้านที่ส่งเสริมกีฬาและสันทนาการมี 2 ลักษณะ คือ⁶

ก. ส่งเสริมกีฬาภายในโรงงาน หรือในบริษัท ห้างร้าน โดยจัดให้มีสถานที่ อุปกรณ์ และผู้นำทางพลศึกษา การกีฬาช่วยเหลือแนะนำฝึกซ้อมและจัดการแข่งขันภายในโรงงานนั้น ๆ ส่วนใหญ่ก็มี ห้องสันทนาการกีฬาในร่ม และกีฬากลางแจ้งประเภทกระรอก บาสเกตบอล ฟุตบอล เป็นต้น

ข. ส่งเสริมกีฬาภายในโรงงาน บริษัทห้างร้านมักจะคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถออกไปแข่งขันกีฬาภายนอก ซึ่งสถานนั้น สมาคม กรมพลศึกษา หรือเทศบาลต่าง ๆ จัดให้มีการแข่งขันในแง่ของการโฆษณา เพื่อแนะนำสินค้า และผลิตภัณฑ์ของตน ทำให้คนงานได้เล่นกีฬาและสนุกสนานแต่มีหลายแห่งที่จ้างนักกีฬาที่มีฝีมือจากภายนอกเข้าแข่งขันในนามของบริษัทจนทำให้พนักงานภายในบริษัทห้างร้านที่มีความสามารถดีแค่ไหนก็เข้าแข่งขันทำให้เกิดผลเสียและเมื่อนักกีฬาในสังกัดของตนเกิดคิดท้อใจหรือท้อใจก็มักจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือเพราะทำให้เสียผลงานของบริษัทห้าง

⁴ George D. Butler, Introduction of Community Recreation, New York : Mc Graw Hill Book Co., Ince., 1949), P. 340

⁵ Roos Stagnes, Psychology of Industrial Conflict (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1961), P.316

⁶ ไพฑูรย์ จัยสิน, การจัดสันทนาการแก่ลูกจ้าง, วารสารกีฬา (พฤษภาคม, 2514)

ร้านไปอีกด้วย ทางบริษัทห้างร้านควรจะส่งเสริมกีฬาภายในให้มากและควรให้การสนับสนุนนักกีฬาทีมชาติไปด้วย เพราะถือว่าเพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงให้ประเทศชาติร่วมกัน

จากการศึกษาถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพลศึกษาและการกีฬานั้น จะเห็นได้ว่า สมาคม สโมสร องค์กร บริษัท ห้างร้านและเอกชน ต่างพยายามให้การสนับสนุนส่งเสริมการกีฬา ซึ่งส่วนใหญ่ก็อยู่ในส่วนกลางและผลก็ไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะยังมีอุปสรรคอีกมากมาย ทั้งตัวนักกีฬา สถานที่ อุปกรณ์ และผู้ควบคุม ยังต้องปรับปรุงให้เกิดความพร้อมในทุกฝ่าย ทั้งควรขยายไปให้ทั่วประเทศ ทั้งสมาคมควรให้การช่วยเหลือหน่วยงานต่าง ๆ นั้น ด้วยสำหรับการพลศึกษาในโรงงานควรขยายให้กว้างขวางและทั่วถึง ทั้งควรมีกฎหมายบังคับเพื่อให้คนงานได้คลายความเครียด อันเป็นผลให้ลูกจ้างสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปด้วย

2. บทบาทของการพลศึกษาต่อการทหารและตำรวจไทย

หน่วยงานของทหารทุกกรมกอง ตลอดจนโรงเรียนต่าง ๆ เช่น โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นต้น และในหน่วยงานของตำรวจ เช่น โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน โรงเรียนนายสิบตำรวจ โรงเรียนพลตำรวจ ทุกหน่วยงานที่กล่าวมานี้ ต้องให้ผู้เรียนเรียนและฝึกทางพลศึกษาอย่างหนัก ให้เป็นผู้แข็งแรงออกทน มีสมรรถภาพที่เหมาะสมกับงานในตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

การพลศึกษาในหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนั้นที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นแหล่งสำคัญที่สุด⁷ เพราะเป็นโรงเรียนแห่งแรกที่ใช้หลักสูตรการเรียนการสอนพลศึกษา โดยมีครู สถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกอย่างพร้อมเพรียง โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2430 สมัยรัชการที่ 5 และกิจการพลศึกษาก็ขยายกว้างขวางไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งทหารและตำรวจด้วย เช่น พ.ศ. 2451 จัดสอนพลศึกษาในโรงเรียนนายเรือ และ พ.ศ. 2480 เริ่มสอนในกองทัพอากาศ ทั้งนี้เพราะแต่เดิมนายทหารทุกเหล่าต้องเรียนมาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทั้งนี้ การฝึกในสมัยแรกเริ่มมีดังนี้

⁷ นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน ประวัตินายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พระนคร: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2507 หน้า 316 - 342

- 1) เวลา 6.00 - 7.30 น. วิจารณ์โรงเรียน กายบริหาร ฝึกกีฬา
- 2) เวลา 15.30 - 17.30 น. ฝึกเหมือนตอนเช้าแต่แยกกลุ่มแบบหมุนเวียนกันฝึก โดย
เพิ่มว่ายน้ำ ต่อสู้ป้องกันตัว กระบี่กระบอง มวยไทย
- 3) เวลาหลัง 17.30 น. และวันหยุดฝึกกีฬาตามความถนัดและความสนใจ
การฝึกสมัยปัจจุบัน⁸

1) ฝึกนอกเวลา ตั้งแต่ 5.30 - 7.30 น. วิจารณ์สนาม บริหารกาย และฝึกกีฬาตาม
ความถนัดและสนใจ

2) ฝึกในเวลา ตั้งแต่ 13.30 - 15.30 น. ฝึกยิงปืนสติก ต่อสู้ป้องกันตัว วิชาทางทหาร
และทดสอบสมรรถภาพ

3) ฝึกหลังเลิกเรียน มีการฝึกกีฬาต่าง ๆ ทั้งกีฬาไทยและกีฬาสากล ทั้งยังได้จัดการแข่งขัน
กีฬาภายในและกีฬาภายนอกอีกด้วย

ตำราต่าง ๆ ทางพลศึกษาก็มี

1. แบบฝึกหัดคัดคน พ.ศ. 2444
2. แบบฝึกหัดซ้อมกำลังกาย พ.ศ. 2448
3. แบบฝึกหัดกายกรรม พ.ศ. 2456

และตำราต่าง ๆ ก็ได้รับการปรับปรุงและแต่งเพิ่มเติมเสมอมา แต่ในระยะหลัง ๆ อาศัยตำราฝึก
จากโรงเรียนพลศึกษากลาง และวิทยาลัยพลศึกษาอีกด้วย หลักสูตรดังกล่าวได้ใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ
และทุกกรม กอง ของทหาร ตำรวจ ปัจจุบันนี้มีแบบฝึกและตำราเรียนที่ทันสมัย ในการฝึกกิจ
กรรมนั้น จะแตกต่างกันบ้างที่เวลา และความมากน้อยหนักเบาของกิจกรรมเท่านั้น อย่างใน
โรงเรียนเตรียมทหาร⁹ การพลศึกษาเน้นหนักไปในด้านความอดทนแข็งแรง ทักษะและเทคนิคทาง
การกีฬา และการเคลื่อนไหว การทดสอบสมรรถภาพ การเสริมสร้างคุณลักษณะ บุคลิกภาพและ
สมรรถภาพทางทหารจึงเน้นฝึกหนักคือ ฝึกตามปกติอย่างโรงเรียนนายทหารทั่วไปแล้วยังมีการฝึกภาค

⁸ สัมภาษณ์ มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร พ.อ. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
7 กรกฎาคม 2517 เวลา 13.00 - 15.00 น.

⁹ นักเรียน, กรม, หลักสูตรพลศึกษาโรงเรียนเตรียมทหาร กองพลศึกษา (โรเนียว)

บังคับ คือ กีฬาทางน้ำ คอสู้ป้องกันตัว มวยไทย - สากล ยูโด กระบี่กระบอง คาบสากด ทศฉวน
สมรรถภาพ ยกน้ำหนัก และกีฬาสากล

ส่วนในโรงเรียนในสังกัดกองทัพอากาศ¹⁰ ก็มีการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างหนัก มีวิชา
บังคับ กีฬาบังคับกีฬาพิเศษอยู่ด้วย แต่ในด้านการศึกษาที่นอกเหนือจากการแข่งขันกีฬาภายในระหว่าง
กรม กอง และสังกัดกีฬาภายนอกในประเภท กีฬาสีเหล่า ซึ่งจัดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 กีฬาสโมสร
และกีฬาอื่น ๆ แล้ว กองทัพอากาศยังได้จัดตั้งศูนย์เยาวชน สำหรับฝึกกีฬาให้กับเยาวชนอย่างกว้าง
ขวาง และจัดแข่งขันกีฬาต่าง ๆ อีกด้วย

สถาบันทางทหาร - ตำรวจ ซึ่งประกอบไปด้วย โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนนาย
ร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายสิบ โรงเรียน
นายจ่าทหาร โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน โรงเรียนนายสิบและโรงเรียนพลตำรวจ สถาบัน
ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ ได้ใช้การพลศึกษาและการกีฬาสร้างเสริมความเข้มแข็งและบุคลิกภาพอันพึง
ปรารถนา เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพในการทำงานที่หนักเหมาะสมกับตำแหน่งการป้องกันประเทศชาติและ
รักษาความสงบ กิจกรรมพลศึกษาและการกีฬามีบทบาทสำคัญในค่านี้อย่างมาก ไม่ว่าทหารหรือ
ตำรวจก็ตามทุกคนที่จะเข้าไปทำงานรับใช้ประเทศจะต้องได้รับการฝึกทางพลศึกษาและกีฬาทุกคน
และทุกระดับของการศึกษาอีกด้วย ฝึกโดยครูพลศึกษา และครูที่จบจากการศึกษาในระดับนั้น ๆ มา
แล้วเป็นผู้ฝึก การฝึกจะหนักมากเพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจที่จะต้องทำเมื่อจบออกไปปฏิบัติหน้าที่
จะเห็นได้ว่า การฝึกตั้งแต่ช่วงเวลาเช้า ช่วงเวลาบ่าย และช่วงเวลาเย็น ก็มีอยู่ตลอด หยุดเฉพาะ
วันหยุดราชการเท่านั้น

นอกจากนี้หน่วยงานดังกล่าวยังจัดการแข่งขันกีฬาภายในหน่วยงานของตน และยังส่งแข่ง
ขันระหว่างหน่วยงานอีกด้วย ดังเช่น กีฬาในกองทัพ และกีฬา 4 เหล่า เป็นต้น ทั้งยังส่งเสริมการ
พลศึกษาและการกีฬา โดยจัดตั้งศูนย์เยาวชน หรือประชาชนในบริเวณใกล้เคียงนั้นด้วย หากว่า
สถาบันทางทหาร - ตำรวจ ทั่วประเทศที่ใช้การพลศึกษาและการกีฬาพัฒนาผู้เรียนซึ่งทำกันทั่ว

10

นายเรืออากาศ, โรงเรียน หลักสูตรพลศึกษาโรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2516

หน่วยงานของทหารและตำรวจควรจะเป็นผู้นำทางการพลศึกษาและการกีฬา จัดฝึกฝนพลศึกษา และการกีฬา โดยตั้งศูนย์ฝึกตั้งที่กองทัพอากาศทำอยู่ก็จะได้อผลดีมาสู่ประชาชนส่วนรวมอย่างมากทั้ง การพลศึกษาและการกีฬาที่จะแพร่หลายไปทั่วประเทศทีเดียว เพราะมีทหารตำรวจอยู่ทั่วไปทุกจังหวัด และถ้ารัฐบาลจะให้การสนับสนุนโครงการนี้ด้วย การจัดงบประมาณส่งเสริมแต่ละหน่วยงานก็ย่อมจะ พัฒนาการพลศึกษาและกีฬาไปสู่ประชาชนอย่างได้ผลอีกทางหนึ่งด้วย เมื่อพิจารณาการเรียนการสอน พลศึกษาและการกีฬาในโรงเรียนทหารและตำรวจแล้วเห็นว่ามี การเรียนการสอนอย่างจริงจังและ ได้ผลอย่างคึกคัก แต่เมื่อพ้นจากสถาบันดังกล่าวออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว ทั้งทหารและตำรวจมักจะละทิ้งการออกกำลังกายซึ่งยังมีความจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ ทุกคนควรฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อสุขภาพ พลานามัยอันสมบูรณ์และปฏิบัติภารกิจได้อย่างเต็มที่

3. การสอนพลศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ในปัจจุบัน นอกเหนือไปจากโรงเรียน ประถม มัธยมศึกษา ซึ่งบังคับเรียนแล้ว ยังมีการเรียนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ อีก คือ

ก. ในระดับมหาวิทยาลัย มีการสอนพลศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาด้วยที่มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เป็นวิชาบังคับทุกคนต้องเรียนพลศึกษา นอกจากนี้ก็มีคณะครุศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ แพทย์ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย ศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยมหิดล

ข. การสอนพลศึกษาเป็นวิชาบังคับในระดับครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาทุก โรงเรียน หรือวิทยาลัยทั้ง มีการสอนพลศึกษาเป็นวิชาโทอีกด้วย

ค. การสอนพลศึกษาในพลเรือน โรงเรียนการช่าง ปัจจุบันนี้มีสอนเป็นบางแห่ง เท่านั้นเอง และหลักสูตรนี้กำลังจะเปิดสอนทั่วไปในเร็ว ๆ นี้

ง. การสอนพลศึกษาในโรงเรียนพยาบาล มีการสอนพลศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา พยาบาลในทุกระดับ

จ. การสอนพลศึกษาให้ผู้ใหญ่เรียนคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ฉ. การสอนวิชาหลักและวิชาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนแก่ผู้จบประโยคครูมัธยม ศึกษาและผู้จบปริญญาตรีทางพลศึกษา

พลศึกษาได้มีบทบาทที่สำคัญในวงการทหารและตำรวจ ดังจะเห็นได้จากการจัดหลักสูตร การเรียนการฝึกทางพลศึกษาอย่างหนัก ในทุกระดับและหน่วยงานแม้ผู้จบการศึกษาออกไปก็ยังคง ฝึกการออกกำลังกายอยู่เสมอ เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมแก่ การงานและหน้าที่ที่รับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้เองการพลศึกษาในโรงเรียนหรือหน่วยงานของทหาร ตำรวจจึงได้รับการส่งเสริมทางพลศึกษาเสมอมา และได้พัฒนากิจกรรมให้ทันสมัยอยู่เสมออีกด้วย จัดได้ว่าวิชาพลศึกษาเป็นวิชาหลักสำคัญของทหารและตำรวจก็เป็นได้ และจะเห็นได้ว่านักกีฬา เตะ ๆ ของไทยมักมาจากทหารและตำรวจเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาหลักสูตร พลศึกษาของหน่วยงานในสังกัดทหารและตำรวจแล้วเห็นได้ว่ายังไม่มีการเรียนทางทฤษฎีซึ่งการเรียน ทฤษฎีเป็นสิ่งจำเป็นเพราะทำให้ผู้เรียนมีความรู้จริงและนำไปใช้อย่างถูกต้องด้วย จึงควรสอนหรือ จัดให้มีการเรียนการสอนทางทฤษฎีเฉพาะวิชาที่มีความจำเป็นและต้องนำไปใช้ เช่นวิชากายภาพ ศาสตร์ วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว และสรีระวิทยา เป็นต้น ก็จะเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างมาก

การพลศึกษาและการกีฬาได้มีบทบาทต่อการศึกษามากเป็นการเตรียมคนให้มีสุขภาพ แข็งแรงสมบูรณ์พร้อมที่จะเรียนต่อไป จะเห็นได้ว่าเกือบทุกระดับการศึกษาจะมีการเรียนการสอน ด้านนี้ ตั้งแต่เด็กเล็กระดับอนุบาล และชั้น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ระดับฝึกหัดครูประกาศนียบัตร ระดับโรงเรียนพยาบาล โรงเรียนการช่างสตรี และระดับมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์บังคับสอนพลศึกษาแก่นิสิตอย่างทั่วถึงทุกคน ส่วนในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ คงมีสอนบ้าง ในบางคณะ เช่น คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และแพทยศาสตร์ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การพลศึกษาส่งเสริมในสถาบันดังกล่าวจริง แต่จะไม่ได้รับผลเท่าที่ควร เพราะเป็นการศึกษาที่ ขาดตอน ผู้เรียนเรียนในระดับประถมและมัธยม แต่ในระดับเตรียมอุดมและในระดับวิชาชีพไม่มี การสอนและข้ามมาสอนในระดับอุดมศึกษาอีกครั้งหนึ่งเป็นการศึกษาที่ขาดตอน จึงควรจะได้บังคับ เรียนในทุกระดับโดยจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกัน ทั้งควรจะได้ใช้ครูพลศึกษา ให้ทำงานด้านนี้โดยเฉพาะอย่างเอาจริงเอาจังเพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีนักกีฬาที่มีความสามารถกว่าที่เห็นอยู่ และนักกีฬาส่วนใหญ่มาจากนิสิตนักศึกษา เช่นต่างประเทศบ้าง

ความสนใจของผู้เรียนจะเกิดขึ้นถ้ามีผู้สอนที่ดีมีสถานที่ อุปกรณ์ที่เพียงพอและเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อเร้าความสนใจ เมื่อไปถึงจุดนี้รัฐบาลก็อาจใช้การพลศึกษาในการพัฒนาประเทศ เช่น ประเทศพัฒนาทั้งหมดก็เป็นได้ เมื่อพิจารณาการเรียนการสอนพลศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เห็นว่าไม่เป็นที่น่าพอใจ ควรจะสอนอย่างจริงจังและสอนในทุกระดับทั้งควรจะมีหน่วยงานเช่น สมาคม สโมสร หรือเทศบาลเป็นต้น ให้บริการพลศึกษาและกีฬาแก่ประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย